

AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

TECHNIEK

Discusdoosje
met open-
gewerkte tors

INFORMATIE

Hout en
houtdraaien:
de appel

74 Jaargang 19,
juni 2012

RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuurstafel	3
Discusdoosje met opengewerkte tors	4
Hout - vormen	8
Rondhoutveiling	10
Doosje met afgeronde bovenkant	12
Excursie Afdeling N-H Noord	14
Expositie Adrie Bezemer	16
In the picture	17
Wengéschaal in segmentwerk	20
De appel	22
Bericht uit de werkplaats	26
Houtdraaierscongres in Frankrijk	28
Zittend draaien	30
Verslag DemoDag 28 april 2012	31
Afdelingsnieuws	33
Colofon	35

Foto omslag:

Discusdoosje, Piet Cevaai

Uiterste inleverdatum kopij:

Voor nr. 75: 1 augustus 2012

(aktieradius@kpnmail.nl)

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de redactie

Arie Braspenning

In dit nummer voor de zomer vindt u weer van alles wat. We hebben geprobeerd een zo gevarieerd mogelijk blad te maken. Vanaf nummer 74 hebben we er een vaste rubriekschrijver bij: Ab Strijker die ons vanaf nu wat zal vertellen over verschillende houtsoorten die we als draaier regelmatig tegenkomen en gebruiken. Ik hoop dat u daar van zult genieten. Het zijn geen technische verhalen al gaat het wel over de manier van verwerken van de verschillende houtsoorten. Op de DemoDag van 28 april j.l. waren verschillende hulpstukken (gereedschappen) die u zelf had gemaakt te zien. Ook hier zullen we aandacht aan besteden en steeds één hulpmiddel wat uitgebreider beschrijven vanaf het septembernummer. Voor de liefhebbers iets om zelf ook aan de slag te gaan en voor anderen om te bewonderen wat onze mededraaiers produceren aan hulpmiddelen. Sinds eind jaren '90 van de vorige eeuw heeft Wim te Winkel voor AktieRadius de advertenties binnengesleept. Dat is vaak een lastig karwei en zeker in crisistijd haken de adverteerders gemakkelijk af. Vanwege zijn gezondheid moet Wim dit werk helaas aan anderen overlaten. Wij willen hem vanaf deze plaats hartelijk danken voor zijn inzet en we wensen hem het allerbeste met zijn gezondheid. We hopen Wim dat je nog lang van je nieuwe draaibank kunt genieten en er mooie dingen op kunt draaien. We wensen u allen een goede zomertijd toe en veel plezier bij uw draaiwerk.

Van de bestuurstafel

Aat Meijboom

Alweer tijd voor een nieuw stukje. Er is gelukkig iets om over te schrijven, namelijk de geslaagde DemoDag die door Arnhem/Nijmegen is georganiseerd. Het programma was zeer divers en werd goed gepresenteerd. Jammer dat niet alle "vaste" leveranciers aanwezig waren. Het wordt tijd dat we gaan uitzien naar een nieuwe houtleverancier, wie het weet mag het zeggen !!!!

Voor het eerst werd de DemoDag gehouden op (weer) een nieuwe locatie en als bestuur waren wij zeer benieuwd hoe deze ervaren werd. Welnu, met algemene instemming werd deze goedgekeurd, voldoende ruimte, gastvrije ontvangst en een zeer goede catering. Dus gaan we in het vervolg onze centrale DemoDag hier houden.

Dat onze website veel gelezen wordt is een prettige verrassing, het was in ieder geval goed af te meten aan het aantal vragen waar de DemoDag gehouden zou worden. De leden hebben allen een uitnodiging met adres ontvangen, dus de aanvragers zijn geïnteresseerde buitenstaanders die graag onze hobby willen zien en meemaken. Misschien levert dit nieuwe leden op, afwachten maar.

Een ander onderwerp is het hoge 'grijsgehalte'. Dit is nu eenmaal een vast gegeven, er zijn al veel pogingen gedaan om jongeren aan te trekken, tot op heden zonder resultaat. Op een website uit het noorden werd de bal weer bij het bestuur gelegd, echter, deze hoort thuis bij de afdelingen. De afdelingen weten uit ervaring

wat de mogelijkheden zijn om hier iets aan te doen. Dit onderwerp is reeds vele malen in de acp vergaderingen besproken, echter zonder resultaat. Ook hiervoor geldt: wie het weet mag het zeggen. Denk allen hierover eens na en breng het in bij het bestuur.

Kijk ook op de website van RADIUS:
www.houtdraaien.com

Discusdoosje met opengewerkte tors

Piet Cevaal

Ik heb een doosje gedraaid in een discusvorm met daar bovenop een opengewerkte tors. Het leek mij een mooi ontwerp om dat te delen met andere Radiusleden en daarom hier de tekening en de werkbeschrijving. Daarnaast heb ik ook een eenvoudiger uitvoering gemaakt voor die mensen die de tors en de ebben rand te lastig vinden of te veel tierelantijnen. Ik hoop dat degene die het doosje gaat maken er net zo veel plezier aan beleeft als ik.

1 Zaag twee plankjes van 13 x 13 cm. en 21 mm dik. Ik heb hier Bubinga voor gebruikt.

2 Span ze op in de klauwplaat of op een andere manier. Draai een kamertje van 6 cm diameter en 2.5 mm diep. Maak het kamertje in het tweede plankje een 0.5 cm kleiner

3 Span het eerste plankje in het gedraaide kamertje op en hol het uit tot een wanddikte van 4.5 mm. Werk het uitgeholde gedeelte af (bijv. met Ultra Shine schuurpasta en vervolgens met (melamine) lak). Doe dit ook met het tweede plankje. Let er wel op dat het te verlijmen gedeelte schoon blijft.

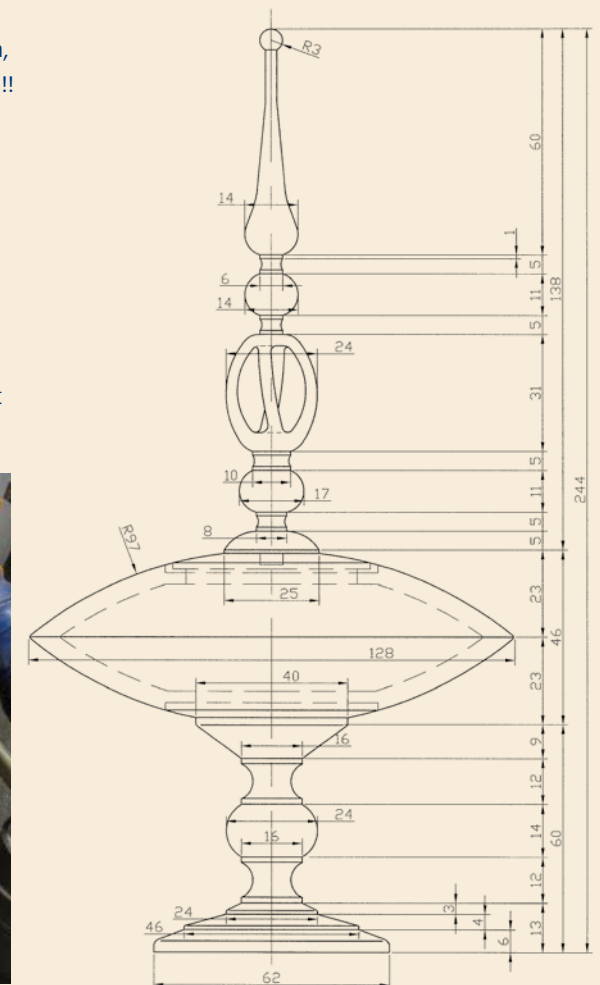

4 Lijm de twee delen op elkaar. Het kleinst gedraaide kamertje moet na het uitharden van de lijm opnieuw uitgedraaid worden, want het zal na het verlijmen nooit exact in het midden zitten. Hierna kan ook de opening voor het dekseltje uitgedraaid worden, laat een randje staan van enkele millimeters. Daarna het werkstuk in de gewenste discusvorm draaien, maar let wel: de laatste paar sneden nog niet uitvoeren!!!

5 Draai van een stukje ebben een ring (met sponning) die in de dekselopening past.

6 Van een stukje beuken of berken met slaap het dekseltje draaien.

7 De ebben ring hierop lijmen, afdraaien en verder afwerken. Daarna ruim lossteken. De afgewerkte kant wordt de onderkant van het dekseltje.

8 Het dekseltje nu in het doosje plaatsen, licht vastdrukken met het meedraaiend tegencentre en nu samen met het doosje in een vloeiende lijn afdraaien. Deze kant nu schuren en behandelen met schuurpasta, ook de binnenkant van de dekselopening. Tenslotte een gaatje van 7 mm doorsnee en 4 mm diep boren om het pinakeltje in te bevestigen.

13 Daarna met schuurlijnen afwerken en de rest van het pinakeltje afdraaien zoals op de tekening aangegeven

14 Pinakeltje met het dekseltje verlijmen.

9 Voor het draaien van het pinakeltje een stukje van 3 x 3 x 20 cm nemen. Draai het bovenste gedeelte eerst, maar steek het nog niet los van het tegencentre.

10 Teken de lijnen van de opengewerkte tors af.

15 Voetje van een lichte houtsoort draaien

11 De tors uitfreesen met een vingerfrees van 6 mm (bijv. in de Dremel) of met ander geschikt gereedschap.

12 Verder vormgeven met een raspje en het reeds afgewerkte stukje met enkele windingen schilderstape beschermen.

16 Tot slot de onderkant netjes afdraaien, afwerken en lossteken. En nu alles afwerken met (melamine)lak

Hout - vormen

Tekst: Jan Pranger

Foto's: Ab Strijker

Een groep van ongeveer 12 houtdraaiers komt 2x keer per jaar bijeen om elkaar verder te helpen bij houtdraaien en vormgeving. We bespreken meegebracht werk.

Dat kan zijn een object, dat met tevredenheid wordt getoond of ook een draaiwerk waaraan nog "gesleuteld" wordt. Hierbij vragen we ons af: welke lijnen/nerven/krommingen en vormen als cirkel, driehoek, rechthoek, herhalingen etc. zien we eigenlijk? Zijn we wel onbevangen in onze waarneming? Of worden we geremd door de eerste indruk, dat kleine stemmetje binnenin dat fluistert: "Ik vind het eigenlijk niks/wel mooi." Zijn we eigenlijk wel zo vrij om te maken wat we willen of worden we tijdens het draaien geleid door:

- een schets/tekening
- het volgen van de functie die het werkstuk moet krijgen
- de lijnen die we gaandeweg het draaien ontdekken

- de foutjes die we proberen "weg te draaien"
- groeit het onder onze handen – wie zien wel wat het wordt
- wat "zien" we in een stuk hout
- zegt het hout ons wat het wil worden

Dus: planmatig of functiegerelateerd of procesmatig of intuïtief.

Rik Mars bracht een serie doosjes mee uit tulpenhout. Terecht mocht hij de complimenten van de overigen ontvangen. Een prachtig lijnenspel van geometrische vormen: vierkant, rechthoek, driehoek, trapezium en bol. Een sublieme uitvoering en afwerking. Doosjes die je wilt vastpakken en uitnodigen erin te kijken. Dan volgt de volgende

verrassing: het bolle deksel correspondeert met de holle bodem binnenin. Een houtkeuze met (te) veel nerftekening kan echter afbreuk doen aan de strakke vormen wordt opgemerkt.

Kasper Hamster kwam met een nog verder te bewerken fruit-schaal.

Zijn vraag was: hoe verder. Zoals eerder geschreven is het volgen van de lijnen/vormen van groot belang bij de analyse van een werkstuk. We zien in het middengedeelte een sierlijke opgaande lijn in waaivorm. Deze loopt echter niet door in onderzijde schaal en bovenzijde van de voet. Het geeft onbalans aan het geheel, dat topzwaar wordt. Het door laten lopen van de lijn van het middengedeelte

geeft een slankere schaal. De gebogen vorm van de onderkant schaal wordt dan beantwoord met de opgaande lijn van de voet. Van voet naar schaalrand wordt dan één vloeiende spannende lijn. De bovenkant wordt

lichter, de opstaande rand wat kleiner en de aangepaste voet kan dan wat smaller. Het werkstuk van Kasper Hamster maakt de tongen goed los. Afhankelijk van ieders smaak worden suggesties gedaan voor versierin-

gen. Daarop wordt weer gezegd, dat beperking van details de kracht is van een ontwerp: less is beautiful.

Een leerzame en boeiende dag. Onze volgende bijeenkomst is in het voorjaar 2012.

Nieuw in Nederland!!!

MaxiCut Fostnerboren

Geschikt voor het gebruik in houtdraaibanken
Uniek in zijn soort door zelfsnijdende centreerpunt en spaanbrekers, Waardoor deze boor minder weerstand ontwikkeld. Verlengbaar door zijn unieke kolf, zonder schroef of inbus systemen. Deze kolf zorgt er tevens voor dat de boor niet kan gaan slippen. Makkelijk Naslijpbaar.
Leverbaar in de maten 13 t/m 55 mm en diverse inch maten
Verlening leverbaar met morse-konus MK1, MK2 en MK3

Filmpjes over de werking van deze boren kunt u vinden op:
www.colt-tools.com
Vraag de folder gratis bij ons aan!!!

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse

Tel: 0181-647535
Fax: 0181-647311

COLT
PROFESSEIONELLE
BOHRWERKZEUGE

De rondhoutveiling in Arnhem

Ab Strijker

Op zaterdag 25 februari gingen enkele leden van de Flevo-houtdraaiers naar de jaarlijkse Rondhoutveiling in Arnhem, een jaarlijkse happening die altijd op de laatste zaterdag van de maand februari plaatsvindt, dit jaar voor de 16e keer.

Op de rondhoutveiling worden boomstammen verkocht die uit heel Nederland worden aangevoerd door gemeenten, landgoederen, Staatsbosbeheer, Provinciale Landschappen, de Hoge Veluwe, enz.. Alle stammen die geveild worden liggen dan in het bos, op de z.g. Rolbaan aan de Koningsweg in Arnhem. (foto 1) Dit jaar waren er maar liefst 328 kavels, in totaal 774 m³ hout, verdeeld over 44 houtsoorten! Het hout varieert van kleine stammen, heel geschikt voor houtdraaiers, tot geweldige douglas- en mammoetstammen met een doorsnede van soms één meter en een lengte van wel 15 meter.

1

44 houtsoorten: inlands- en Amerikaans eiken, douglas, lariks, hulst, gouden regen, kers, iep, plataan, es, esdoorn, robinia, maar ook bijzondere soorten als tulpenboom, walnoot, boomhazelaar, taxus, peer, haagbeuk, honingboom, mammoetboom, valse christusdoorn, hemelboom, rode ceder, jeneverbes en nog vele anderen. Voorafgaande aan de veiling zijn er kijkdagen; dit jaar van zaterdag 11 februari tot en met vrijdag 24 februari. Maar ook op de veilingdag vanaf 9.00 uur. Tevoren hadden wij een catalogus en een veilingnummer besteld (kosten € 15,-). In de catalogus staan alle percelen die

geveild gaan worden keurig vermeld: houtsoort, stamdoorsnede, aantal stammen en aantal m³. Het veilingnummer is een nummer waarmee je mee mag bieden. Door tijdens de veiling het nummer omhoog te houden weet de veilingmeester dat je dan mee biedt. Wij waren op de veilingdag om ongeveer 9.30 uur aanwezig om alle stammen op de Rolbaan te bekijken en te zien welke voor ons, als houtdraaiers, geschikt zijn. En vooral welke passen in de aanhanger die wij hadden meegenomen. In de catalogus noteerden wij dan het maximum bedrag dat wij voor de kavel wilden betalen. Om 11.30 uur begon de veiling in de aula van de Helicon Opleidingen in Velp. Het was een hele drukte met erg veel belangstellende houtliefhebbers, waaronder ook de nodige houtdraaiers. De organisatie van de veiling verliep uitstekend met een hele goede veilingmeester. Het resultaat voor ons was dat wij in het bezit kwamen van vier kavels: peer, boomhazelaar, goudenregen en walnoot voor totaal €146,28. Foto 2 toont één van de kavels die wij kochten. Toen kwam de kroon op ons werk van deze dag; na het

betalen van de kosten (wat erg lang duurde) gingen wij terug naar de Rolbaan. We hadden een kettingzaag meegenomen om de stammen op de gewenste lengte te zagen zodat ze in onze aanhanger pasten. Helaas, de aanhanger was te klein, een deel van de stammen moest nog kleiner om in de kofferruimte van de auto te passen.

We waren 's morgens om 8.00 uur uit Lelystad vertrokken en waren om 19.00 uur voldaan weer thuis, in het bezit van mooie stammen.

P.S. Voor belangstellenden: je kunt je opgeven om elk jaar een catalogus van de Rondhoutveiling te ontvangen via e-mail:

houtveiling@bosgroepen.nl

2

DemoDag najaar 2012

Toon uw beste werk op deze DemoDag en ding mee naar de PUBLIEKSPRIJS en de JURYPRIJS!

Meld uw deelname aan bij de afdeling Haarlem, via emailadres b.melis@online.nl.

Voor verdere details: zie de mededeling in AR 73, blz. 7.

Doosje met afgeronde bovenkant en stop

Jan Pranger Ik heb een werkbericht gemaakt van het draaien van een doosje met afgeronde bovenkant en een bijpassende stop.

Hiervoor heb ik een stuk eiken genomen van 10x12 cm. Om de afgeronde bovenkant te maken span ik het hout eerst zijdelings in, juist iets uit het midden, waardoor de top afgerond wordt

en de bodem intact blijft voor de tweede inspanning. In die stand (lengterichting) vormgegeven en uitgehold. Daarna gerookt met 25% ammoniak, gekalkt en geölied.

Voor de stop heb ik eerst een passende cilinder gedraaid – bol gedraaid – scheef ingespannen en van cirkels voorzien. De stop is alleen geölied.

1 Een blokje hout van 10 x 12 cm iets buiten het midden inspannen – denk erom dat de schroeven aan de buitenkant zitten – die plaats wordt bij het ronddraaien later toch verwijderd.

2 Afgeronde bovenkant

3 Ring bevestigen voor de tweede inspanning – door de eerste excentrische inspanning blijft aan de onderzijde een plat vlak voor bevestiging aan de draaibank.

4 Met Forstner boor ruimte gemaakt voor het verder uithollen.

5 De buitenzijde vormgeven.

6 Uitgehoid met de uitholset van www.jowinter.de en ruimte gemaakt voor de stop.

7 Doosje losmaken van de bevestiging.

8 Het doosje in kale vorm

9 Het doosje met de stop. De stop kan een ieder maken zoals hij/zij dat wil. Daarom is het maken ervan hier niet beschreven.

KILLINGER ...mehr als nur Qualität®

Drechseln +++ Kopierdrehen +++ Zubehör rund ums Drechseln

NEU: aus dem Hause **hamlet CRAFT TOOLS**

Big Brother System 2
Tiefen-Ausdrehwerkzeuge

Zum Ansehen für Sie unter:
http://youtu.be/GZMqRUlr_E0

Cindy Drozda
HSS Drechselwerkzeug-Satz (5-teilig)

Square Negative Rake Scraper
Hooked Scraper
9,5 mm Spindelformröhre
6 mm Vortex Tool
Arc Tool Scraper

info@killinger.de www.killinger.de Tel. 08141-3573732 Fax 08141-3573750

Excursie naar de Zaanse Schans

Boudewijn Rossy

De afdeling Noord-Holland Noord heeft een commissie in het leven geroepen om gezamenlijk eens een uitstapje te maken naar een voor houtdraaiers aantrekkelijke plaats. De keuze werd gemaakt voor een locatie niet ver uit de buurt. De Zaanse Schans te Zaandam bood ons een aantal aantrekkelijke opties. Die opties bestonden uit een bezoek aan de verfmolen "De Kat" en de houtzaagmolen "Het Jonge Schaap". Nadat we via internet en de telefoon een datum hadden geprikt werd het bezoek aan beide molens vastgesteld op zaterdag 21 april 2012. Van tevoren hadden wij de molenaars op de hoogte gesteld dat wij van Radius echte houtliefhebbers waren en dat er gerichte belangstelling was.

Zaterdag 21 april 2012, om 10.00 uur, verzamelden 27 leden van de afdeling zich bij het restaurant 'De Kraai' op de Zaanse Schans. Eén van de commissieleden had geregeld dat wij daar de dag begonnen met koffie en gebak. Vanuit het restaurant liepen we naar de verfmolen 'De Kat', waar wij werden ontvangen door molenaar Piet Kempenaar. Deze man is een begenadigd verteller en een wandelende encyclopedie.

Vanaf 10.30 uur tot ongeveer 11.45 uur wist hij onze afdeling te boeien met alles wat er in zijn molen gebeurde. Van het ontstaan tot wat er tegenwoordig allemaal gedaan werd. Er werd ons verteld over het malen van krijt en beitspoeders tot bruikbare stoffen voor kunstenaars maar ook voor het afwerken van hout. Van verven en pigmenten over het geven van workshops en de online winkel voor deze pro-

ducten. Ook liepen er studenten van de kunstacademie stages van 26 weken, om alles te weten te komen over het maken van bovengenoemde artikelen. Daarnaast vertelde hij ons over de toepassing van de gekookte en ongekookte lijnolie en de vele toepassingsmogelijkheden. In de verkamer van de molen kregen wij het een en ander voorgetoond aan allerlei producten die in deze molen worden vervaardigd

en verkocht. Het duizelde ons van alle informatie die hij over ons losliet. Gelukkig is er een website van de verfmolen "De Kat" om alles nog eens rustig te bekijken. <http://www.verfmolendekat.com/> Nadat we zijn verhaal hadden aangehoord mochten we ons door de molen begeven, die wij dan ook van boven naar beneden hebben doorkruist. Een geweldige ervaring!

Daarna begaf ons gezelschap zich naar de houtzaagmolen "Het Jonge Schaap" op drie minuten lopen van verfmolen "De Kat". Ook hier werden wij begroet door de molenaar: Tim Doeves. Die nam ons eerst mee naar een ontvangstruimte waar wij via een beeldscherm een impressie kregen van deze molen.

Houtzaagmolen "Het Jonge Schaap" is gebouwd in 2007 en komt oorspronkelijk uit 1680. De molen werd in 1942 gesloopt, maar kon aan de hand van tekeningen en computertechnieken worden herbouwd. De molen is een prachtig voorbeeld van hoe het ambacht van het molenbouwen behouden blijft. Molen "Het Jonge Schaap" is een operationele houtzaagmolen. Deze 'bovenkruisende houtzaagmolen' is een schitterend werkend voorbeeld van de 17e eeuwse techniek die in Nederland de Gouden Eeuw mogelijk heeft gemaakt. "Het Jonge Schaap" is een houtzagerij in vol bedrijf. De inkomsten komen nog steeds uit de houtverkoop. Daarna werden we door een gids meegenomen de molen in waarbij we eerst de zaagvloer

bezochten. Hier worden de boomstammen, gewaterd en al, vanuit de rivier de Zaan de helling opgetrokken, waarna de boomstammen van hun schors worden ontdaan voordat er gezaagd kan worden. De stammen moeten in de slede worden gehesen en naar de twee op windkracht werkende zaagramen worden gebracht. De zaagbladen in deze ramen zijn op vele maten instelbaar, zodat er zowel planken als balken kunnen worden gezaagd. Hierna werden wij door de gids meegenomen naar het keldergedeelte van de molen waar een expositie was ingericht over het ontstaan van de molen in de Gouden Eeuw en

de grote vraag naar gezaagd hout voor het maken van schepen voor de V.O.C.. Ook kan men in deze molen hout kopen en bestellen. Kortheidshalve verwijs ik ook hierbij weer naar de website van deze molen.

<http://www.hetjongeschaap.com/> Vol van ons bezoek aan beide molens zetten wij ons aan de bestelde lunch in het restaurant "De Kraai" en namen nog eens met elkaar de dag door over de zaken die wij hadden gezien en gehoord. Voldaan van de lunch en het bezoek, gingen wij om half drie die dag weer naar huis. Het was een prachtige dag met vele te verwerken indrukken.

Expositie

Ons Radiuslid uit Goudriaan, Adrie Bezemer, heeft bekendheid binnen Radius maar ook daarbuiten. Door zijn demonstraties aan huis voor verenigingen en particuliere belangstellenden valt zijn werk op en dat blijft dan bij organisatoren van exposities niet onopgemerkt. Zo werd Adrie benaderd door de Commissie die zorgt voor exposities in de grote Kerk van Gorinchem. Een prachtige Kerk in een mooie oude stad die daarmee probeert belangstellenden te trekken. Uit ervaring kan ik spreken dat het de moeite waard is om deze Kerk en stad te bezoeken en als je dan tegelijk in de gelegenheid bent een mooie expositie + eventuele demonstratie van een "draaigenoot" te bekijken dan moet je die kans meteen aangrijpen.

Expositie: Ambachtelijk houtbewerken

Houtdraaien, beeldhouwwerk, en Fries houtsnijwerk

Exposant, **Adrie Bezemer uit Goudriaan**

Gastexposanten:

Janny Bezemer uit Nieuw- Lekkerland Beeldhouwen in steen

Frits Zillig sr. uit Gorinchem Loodcreaties

In de Grote Kerk van Gorinchem

Van 1 augustus t/m

9 september 2012

Officiële opening: 1 augustus 19.30 uur

Openingstijden: woensdag en zaterdag van 11.00 tot 16.30 uur

+ tijdens de culturele route
12 augustus en 9 september

Adres: Groenmarkt 7

Toegang gratis

Houtdraaien

Beeldhouwen in hout

Fries houtsnijwerk

Demonstraties houtdraaien:

1 augustus na de opening ca. 20.00 uur

15 augustus van 13.00 tot 16.00 uur.

18 augustus van 13.00 tot 16.00 uur.

25 augustus van 11.00 tot 13.30 uur

29 augustus van 13.00 tot 16.00 uur.

5 september van 13.00 tot 16.00 uur.

Beeldhouwen in steen

Loodcreatie.

'In the picture I'

Onderwerp: Skeleton clock

Maker: Jan van der Meer

Houtsoort: Kersen

Afwerking: Wax 22 en daarna
polijsten

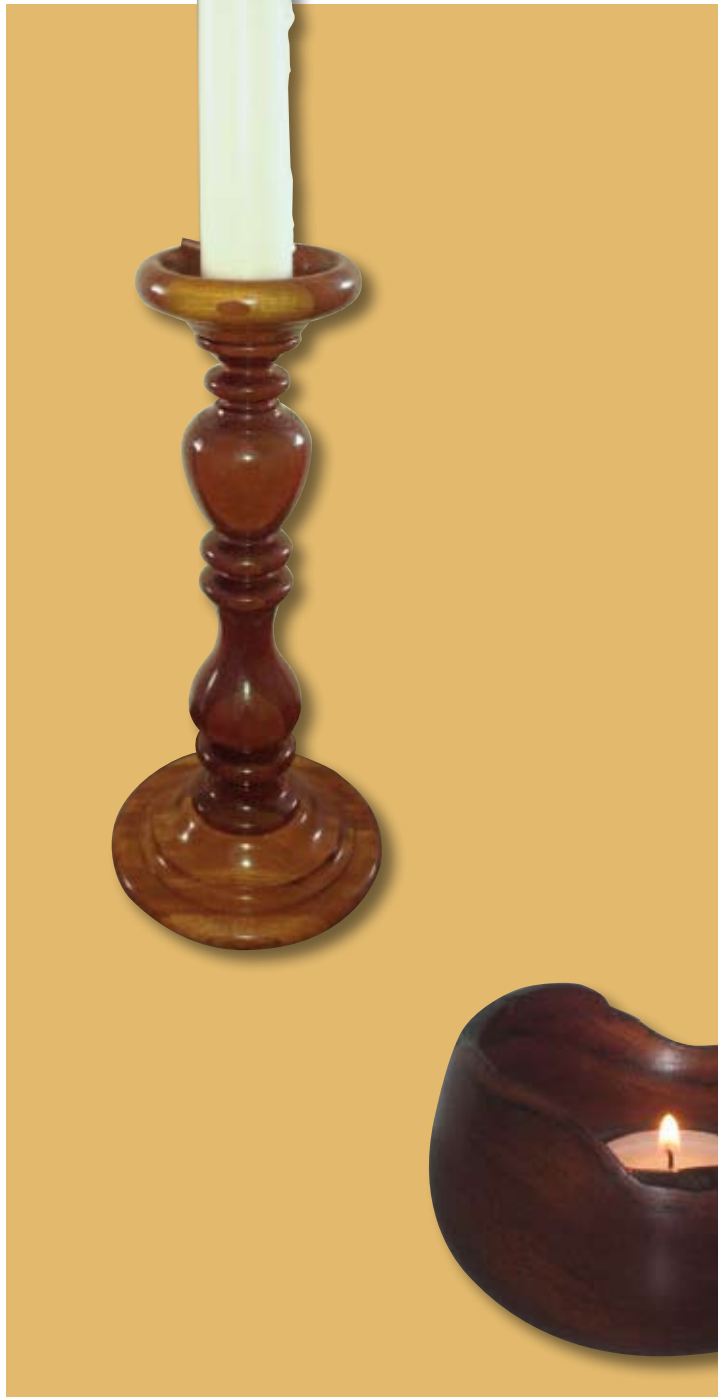
Onderwerp: Bonbonnière

Maker: Karel van der Zande

Houtsoort: Amerikaans noten

Afwerking: Antiekwas

'In the picture II'

Onderwerp: Kandelaber
Maker: Boudewijn Rossy
Houtsoort: Jatoba (Rode Lokus)
Afwerking: 2 componenten
parketlak

Onderwerp: Kandelaar
Maker: Wim Snelders
Houtsoort: Cuba mahonie
Afwerking: Antiekwas

'In the picture III'

Onderwerp: Pot/schaal
Maker: Albert van Liempd
Houtsoort: Kersen
Afwerking: Olijfolie

Onderwerp: Schaal
Maker: Henk Dommisse
Houtsoort: Haagbeuk met slaap
Afwerking: Tung olie

Wengéschaal in segmentwerk

Jan van der Ploeg

Foto's: Hans Scholte

Via marktplaats kwam ik in het bezit van twee wengé balken van 70 x 200 mm x 1800 mm. Dan komt de vraag: "Wat doe ik er mee?" Het idee ontstond om er een wat grotere schaal van te maken. Nu vind ik een lijmmaad in het midden van een schaal niet mooi. Om toch een grote schaal te maken heb ik er voor gekozen om de lijmmaad op te vullen met een contrasterende kleur hout (esdoorn). Om nog verder structuur aan de schaal te geven besloot ik om de schaal op te delen in segmenten en alle naden op te vullen met een contrasterende kleur hout. Zo gedacht, zo gedaan.

Stap 1

Neem 2 stukken van 400 mm van de wengé balk (= 2 maal de breedte van de balk). De lijmmaad van de twee stukken goed vlak maken (vlakband). Zaag voor het opvulhout in de lijmmaad twee latten van 400 mm lang en twee latten van 540 mm lang (diagonalen). Ik heb de latten gevakt en op 8 mm geschaafd met de vandiktebank,.

Stap 2

Lijm de twee balken met daartussen de esdoornlat (400 mm) aan elkaar. Ik gebruik hiervoor gewone witte houtlijm en klem met lijmtangen het geheel goed vast. De lijm volledig laten uitharden voordat je verder gaat om te voorkomen dat het werkstuk uit elkaar springt met alle ongezonde gevolgen voor de draaier.

Stap 3

Zaag nu het blok haaks op de lijmmaad in twee gelijke stukken. Haal de zaagkant over de vlakbank zodat die zijden echt recht

zijn. Lijm met behulp van lijmtangen de twee stukken met daartussen de esdoorn lat (400 mm) weer aan elkaar. De lijm weer volledig uit laten harden.

Stap 4

Zaag nu het wengéblok diagonaal door (van hoek tot hoek). Haal de zaagkanten over de vlakbank zodat deze ook weer exact recht worden. Lijm nu de twee stukken en daartussen de esdoorn lat (540 mm) met behulp van lijmtangen aan elkaar. Dat is wat lastig maar wel uitvoerbaar. Door de diagonaal willen de twee stukken ten opzichte van elkaar verschuiven. Dat is te voorkomen door eerst van hoek tot hoek op de lijmmaad een lijmtang te zetten zodat de stukken ten opzichte van elkaar niet meer kunnen verschuiven. Vervolgens zet je een lijmtang ook weer van hoek tot hoek op de andere diagonaal zodat de te lijmen stukken tegen elkaar gedrukt worden. Nu ook de lijm weer volledig uit laten harden.

Stap 5

Is een herhaling van stap 4 maar dan over de tweede diagonaal.

Stap 6

Na volledige uitharding van de lijm een ronde schijf zagen uit het blok die past op de draaibank bij mij 390 mm).

Stap 7

Bevestig met behulp van schroeven een opspanplaat centrisch op wat de bovenzijde van de schaal moet gaan worden en bevestig de schijf op de as van de draaibank.

Stap 8

Omdat ik de samenkomst van de segmenten in het midden van de schaal niet mooi vind (heel druk, rommelig en kwetsbaar bij het maken) heb ik in het midden van de schaal een ring van esdoorn aangebracht met daarin een stukje purperhart. Draai daarvoor in het midden van de schijf een kamertje met een diameter van 75 mm en een diepte van 25 mm.

Haal de schijf van je draaibank en draai dan een esdoorn blokje met een diameter van 75 mm en een dikte van 25 mm. Lijm dit in het gedraaide kamertje in de schijf. Bevestig de schijf weer op de draaibank en draai na uitharding van de lijm in het esdoorn blokje een kamertje met een diameter van 59 mm en 25 mm diep. Er blijft dan een esdoorn ring staan met een dikte van 8 mm gelijk aan de esdoorn vullatten in de lijmnaden van de schaal.

Verwijder de schijf weer van de draaibank en draai een purperhartblokje met een diameter van 59 mm en een dikte van 25 mm en lijm dit in het gedraaide kamertje in de schijf. Laat nu de lijm uitharden en bevestig de schijf weer op de draaibank. Voor dit soort werk is het handig om een klein tweede draaibankje te hebben. Dit voorkomt het steeds wisselen van het werkstuk op de draaibank.

Stap 9

Nu kan de onderzijde van de schijf in de gewenste vorm van

de schaal gedraaid worden. In het midden van de schaal heb ik een ring laten staan (130 mm) die de vlakke onderzijde van de schaal vormt. De schaal staat als het ware op een klein verhoogd voetje. In die ring is weer een kamertje gedraaid waar de schaal in opgespannen kan worden met behulp van een spankop om de bovenzijde van de schaal te kunnen draaien. Als de onderzijde van de schaal volledig in vorm is gedraaid, werk deze dan volledig af. Dus indien nodig schuren en voorzien van olie/lak/shellawax etc.. (afwerken met olie geeft een vrij doodts uiterlijk aan de schaal. Ik heb hem afgewerkt met shellawax).

Stap 10

Draai nu de schaal om en met behulp van een spankop bevestigen op de draaibank. Draai nu de bovenzijde van de schaal. Draai de schaal voldoende diep uit zodat de esdoorn ring en het purperhart blokje te voorschijn komen. Werk de schaal af. Schuur

indien nodig en voorzie hem van een bescherm-/afwerklaag.

Waarschuwing

Draag bij het verwerken van wengé een goede adembescherming en zorg voor voldoende luchtfiltratie. Dit omdat wengé zaagsel en schuurstof maagaandoeningen en huidontstekingen kunnen veroorzaken. Wengé splintert heel erg, de splinters zijn moeilijk te verwijderen en veroorzaken in de huid direct een ontsteking. Van dat laatste heb ik enige dagen mogen genieten, maar het is gelukkig ook weer over gegaan.

Alie Van der Ploeg is op 27 april jl. benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau voor haar vele activiteiten als vrijwilligster, met name op het gebied van EHBO. Zij is voor ons al jarenlang een vertrouwd gezicht achter de tafel bij binnenkomst op de DemoDagen en "smeert" ons dan graag de loten aan. Alie, namens alle Radiusleden van harte gefeliciteerd met deze koninklijke onderscheiding.

Hout en houtdraaien:

De appel

Ab Strijker

De naam

De Latijnse naam van de wilde appel is *Malus Sylvestris* en alle gecultiveerde appelrassen heten *Malus Domestica*. *Domestica* betekent zoiets als 'van het huis' of 'veredeld'. Er zijn in de loop der jaren honderden soorten en rassen ontwikkeld en er komen nog steeds nieuwe bij. De naam appel is blijven voortleven in o.a. Appelscha, Appelterm en waarschijnlijk ook in Apeldoorn. De appel behoort met veel andere soorten tot de rozenfamilie.

Vanaf nu zal elke keer een boom worden besproken in AR. Het zal gaan over de namen en kenmerken van de boom, bijzonderheden, allerlei mythen, sagen en sprookjes die aan die bepaalde boom zijn verbonden. Allemaal bomen die in Nederland groeien. De bron van deze kennis komt voor een deel uit de boeken 'Bomen en mensen' en 'Monumentale bomen in Nederland', beiden heel leeswaardige boeken. Daarnaast zal ook bij elke boom een uitbreiding komen uit eigen ervaring die voor ons als houtdraaiers van belang kan zijn. Het gaat in alfabetische volgorde, te beginnen met de appel en eindigend met de wilgenboom.

Appelhout

Appelhout heeft een vrij brede band licht spinthout met bruin kernhout. Het heeft een dichte structuur en is daarom prima geschikt voor fijn draaiwerk. Vroeger werd het toegepast voor tanden in houten kamraderen, voor knoppen, grepen en als meubelhout. Nu is appelhout geschikt voor allerlei draaiwerk, zeker de dikkere stammen die afkomstig zijn van de oude hoogstambomen. Appelbomen worden vaak geënt. Het entstuk levert vaak bijzondere vergroeiingen op die door de kleurschakeringen voor houtdraaiers interessant kunnen zijn.

Geschiedenis van de appelboom

De appel komt van oorsprong uit het midden Oosten, maar is door de Romeinen over Europa verspreid. In Nederland waren er in de 12e eeuw al boomgaarden in Koudekerke, Veere, Utrecht en Maastricht. Later kwamen er, vooral bij boerderijen, kleine boomgaarden die vruchten leverden voor eigen gebruik. In verschillende landen is de appel nog steeds de leverancier van de beroemde cider, volgens velen een heerlijke appelwijn. Calvados is de brandewijn die gestookt wordt uit cider.

Als we een appel doorsnijden zien we een vijfpuntige ster, een pentagram, het symbool van de spirituele mens, van de geest in het lichaam, icoon van kennis.

Spreekwoorden en rijmpjes

Dat de appel altijd een beroemde vrucht is geweest bewijzen wel

de vele spreekwoorden, gezegden en rijmpjes die er uit zijn ontstaan.

Een appeltje voor de dorst = sparen om in moeilijke tijden iets achter de hand te hebben.

Iets voor een appel en een ei verkopen = bijna voor niets iets wegdoen.

Door de zure appel heen bijten = moeilijkheden of problemen oplossen.

Een appeltje met iemand te schillen hebben = iemand ter verantwoording roepen.

Appels met peren vergelijken = je kunt niet alles met elkaar vergelijken.

De appel valt niet ver van de stam = hij lijkt veel op zijn vader of moeder.

Eén appel in de mand maakt al het fruit te schand = negatieve mensen kunnen een ander aansteken.

Viermaal daags een appelschijf houdt de dokter van je lijf = veel appels eten, ze zijn gezond.

Mythen

Vanaf de oudheid zijn er veel mythen bekend die met appels te maken hebben. Velen denken dat het oudste verhaal uit de Bijbel komt waar in het paradijs

Adam door Eva verleid werd met een appel. Helaas er staat nergens dat het een appel was, het kan net zo goed een peer of een andere vrucht zijn geweest. In de Scandinavische mythologie staat de appel voor verjonging en regeneratie; ook de goden aten toen al veel appels om jong te blijven. De Zeeuwse godin Nehalennia (van oorsprong een Keltische godin) werd op altaren afgebeeld met daarop vier vruchten, twee appels en twee peren. De vruchten verwijzen naar een goede oogst. In een Griekse mythe heeft Hera, de vrouw van Zeus de bewaking van de gouden appels (vruchten van onsterfelijkheid) toevertrouwd aan de Hesperiden, drie mooie vrouwen die belaagd worden door de draak Ladôn. Het lukt Heracles tenslotte om de draak te doden en de drie gouden appels in handen te krijgen.

(Er zijn veel overeenkomsten tussen het Bijbelse verhaal in de tuin van Eden en deze Griekse mythe). Tantalus, de zoon van Zeus, kreeg als straf dat hij steeds vlak boven heerlijke appels en peren werd gehouden maar er niets van mocht eten. Vandaar de uitdrukking 'Tantaluskwelting'. In het Bijbelboek Spreuken

spreekt men van gouden appels op zilveren schalen; wat zoveel betekent als 'schone gedachten in schone woorden uitgedrukt'.

Sagen, legenden en sprookjes

De legende van Willem Tell is wereldberoemd. Het verhaal gaat dat de legendarische kruisboogschutter Willem Tell in 1307 weigerde de hoed te groeten die landvoogd Gessler op een staak op het dorpsplein had laten zetten als symbool voor de heersende Habsburg. Gessler beval hem daarop met zijn boog een appel van het hoofd van zijn zoontje te schieten. Willem Tell haalde twee pijlen uit zijn koker en schoot er één met succes door de appel. Toen Gessler vroeg wat de bedoeling van de andere pijl was, antwoordde hij dat die voor de landvoogd bestemd was als hij zijn zoontje gedood zou hebben. Hierop werd hij gevangengenomen. Terwijl Tell in een bootje over het Vierwoudstedenmeer naar de gevangenis werd gevoerd, brak er een storm uit en wist hij te ontsnappen. Willem Tell ging snel terug naar Küsnacht en schoot de gehate landvoogd dood met zijn kruisboog.

Er is een oud Fries sprookje dat luidt als volgt: Op het Keltische eiland Avalon groeide een boom die gouden appels gaf. Een koning had drie zonen en toen hij oud was zei hij tegen zijn zonen: "Wie van jullie mij de gouden appels van Avalon brengt mag mij opvolgen". De oudste zoon ging eerst maar toen hij bij

het eiland aankwam stak er een storm op en hij dreef terug. De tweede zoon deed het anders, hij voer met zijn boot achter het eiland want hij dacht, als er een

storm opsteekt dan wordt ik juist naar het eiland toe geblazen. Maar de storm kwam niet, het bleef windstil en hij bereikte het eiland niet. Toen was het de beurt aan de jongste zoon die heel anders te werk ging. Hij was een echte Fries en wachtte tot het ging vriezen en ging toen op de schaats naar het eiland om de appels te halen. Hij werd de nieuwe koning.

Kalender en weer

Weerkundigen hebben in het verleden vaak gebruik gemaakt van appelbomen om het weer te voorspellen. Enkele voorbeelden. Als met Kerst de zon in de boomgaard schijnt kan men een goed appeljaar verwachten. In

Engeland was het de gewoonte om op 21 december, de kortste dag, de appelboomgaard in te gaan en cider om de bomen te schenken. Dit bevorderde de vrucht van de komende zomer. In Zuid Engeland zijn fruittelers rond St. Dunstanday (één van de ijsheiligen) op 19, 20 en 21 mei bang voor nachtvorst omdat de heilige (Dunstan) die bierbrouwer was, het op een akkoordje had gegooit met de duivel. Dunstan zou zijn ziel aan de duivel hebben verkocht, op voorwaarde dat hij meer bier zou verkopen dan zijn buurman cider. Volgens de fruittelers was de nachtvorst ook een deel van het akkoord met de duivel.

Oproep Vormgeven

De groep "Vormgevers in Houtdraaien" is nu enkele jaren oud, draait uitstekend en bestaat inmiddels uit 16 leden. We komen twee keer per jaar bij elkaar en elke keer weer is het boeiend om samen te praten en na te denken over de vraag hoe wij de vormen van onze werkstukken kunnen verbeteren. Het is natuurlijk prachtig, maar deze groei heeft ook nadelen: zo'n groep past moeilijk in een huiskamer en de reisafstand is voor sommigen erg groot. Op onze laatste bijeenkomst in maart hebben wij er over gesproken om de groep te splitsen in twee delen zodat de reisafstand kleiner zou kunnen worden. Maar we zouden graag nog enkele leden van

Radius er bij willen hebben zodat de totale groep boven de 20 komt. Vandaar onze vraag: wie wil er meedoen? Het is steeds weer de moeite waard. Voor meer informatie en opgave: Ab Strijker in Lelystad, tel. 0320-220118, E-mail: a_strijker@hetnet.nl

Ad Zoon
Koestraat 28
2871DR Schoonhoven
tel.: 0182 320088
mob.: 06 48322559
e-mail: ad@zoon.nl

Maak uw draaiwerk persoonlijk met een brandmerk van uw initialen

hand- en machine gravures, o.a. brandmerkstempels (Deze stempeltjes zijn simpel op een gastoestel of met een keukenbrandertje te verwarmen)

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 390
Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).
Vervolgcurcus (4 x 4 uur) € 195
Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie
Christiaan Jörg, W. Heukelslaan 6, 3581 SP Utrecht
Tel. 030 – 2513 684, info@christiaanjorg.com

www.christiaanjorg.com

Waar kiest de vormgever in hout uit de

U zoekt Japanse zagen of beitels, 'n schaaf van Lie-Nielsen of Clifton. Of een perfecte houtdraaibank met opspangereedschappen voor klein en groot werk en keuze uit honderden houtdraaibeitels. Ook alles voor de meubelmaker en houtsnijder!

grootste collectie gereedschappen?

U wilt alles zien en lezen op het gebied van de ambachtelijke houtbewerking. U vindt bij ons alles onder één dak! Welkom van dinsdag t/m zaterdag en ook op donderdagavond!

BAPTIST
VOOR HOUTBEWERKERS

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
www.baptist.nl

Tel.: 026 - 445 16 44
Fax: 026 - 442 44 35
houtbewerkers@baptist.nl

Bericht uit de werkplaats

Bert Rosbach

1

Ik had nog een stuk essenhout liggen. Bij het draaien van de buitenkant bleken er iets te veel scheuren in te zitten. Dat is een beetje listig om daarop te demonstreren. Stel dat de scheuren zo groot worden, dat het schaalpje spontaan in delen uit elkaar valt. Maar dan valt het niet direct, het vliegt eerst nog even in de rondte. Lijkt me toch niet zo leuk voor de argeloze toeschouwers. Dus opnieuw een schaalpje voorbereiden. Ik had een prachtig stuk hout dat niet lekker rook: houtsoort “stinkhout” (Lignus Inpuderans). Ik heb navraag gedaan via mijn Duitse houtdraaivrienden, die hadden ook geen bruikbaar en afdoend antwoord. Het resultaat na twee lagen olie is mijn brandmerk waard. (Foto 1)

Tijdens de demonstratie heb ik nog een paar anderen het uithollen laten proberen. Het schaalpje met de scheuren heb ik thuis, in mijn eigen werkplaats nog even uitgehold. Daarna nog in de olie gezet. Ik durfde het alleen niet aan om het een mooie dunne wand te geven. Daardoor is de

Mijn laatste bericht liep tot eind januari. In de periode daarna was het te koud in mijn garage. Ik denk dat menig een daar last van had. Koude voeten en vooral handen zijn niet bevorderlijk voor goed draaiwerk. Begin februari moest ik toch iets klaar hebben voor de bijeenkomst van de afdeling Rotterdam. Ik had namelijk beloofd om iets te laten zien over het uithollen van een schaalpje.

schal in mijn ogen een beetje lomp en niet geschikt voor vertoning.

Het afgelopen kwartaal heb ik het geëxperimenteerd met hout en goudverf. Ik heb twee vrijwel identieke schaalpjes gedraaid. Bij de ene heb ik een deel gekleurd met goudkleurige verf uit een spuitbus. Die schaalpjes zijn gedraaid uit grenenhout. Met een vlijmscherpe guts is dat hout prima te draaien. Na het spuiten zie je dan wel dat je techniek en vormgeving nog niet optimaal zijn. Nog beter je werk controleren dus. In datzelfde kader heb ik nog twee bekertjes gemaakt uit essen. De buitenkant is geborsteld, zodat de jaarringen goed open staan. De eerste beker is met goudverf uit een potje (Humbrol, modelbouw) behandeld. Erg duur dus. Na het verven wordt de beker geschuurd waarna je alleen de verf overhoudt in de nerf. Een beetje als kalken van eikenhout dus. De eerste beker is na droging en schuren behandeld met verdunde blauwe waterbeits, en daarna gelakt met celluloselak. De tweede beker is gespoten met

goudverf en daarna geschuurd. Maar het resultaat is niet zo mooi qua goudkleur. Maar misschien moet ik overgaan tot goudpoeder in was voor een mooier resultaat. (Foto 2)

Tijdens mijn cursus bij Christiaan Jörg hebben wij een DVD uitgewisseld. Ik een DVD van het Forumstreffen van 2011, en Christiaan een van de bijeenkomsten uit 2003 in Puy St Martin. Op de DVD van Christiaan staat een demonstratie van Hans Weisflog. Die draaide een doosje met een dekseltje waarin het middengedeelte kon rondraaien in de buitenring. Dat wilde ik ook wel eens proberen. Bij de derde poging had ik een doosje met zo'n deksel. Om goed te kunnen zien dat het middendeel van het deksel ronddraait, heb ik er een drie-

2

tal laagjes fineer in gelijmd: noten, beuken, noten. Het los steken doe ik met hetzelfde afstekertje als voor mijn Weisflog-sleutelhanger. Je kunt zien dat het een deel was. Rechts van de fineerlaag is een bijzondere tekening in het hout te zien. Op de ene foto zit die tekening bij elkaar, op de andere foto niet. (Foto's 3 en 4)

Vlak na Pasen was de laatste bijeenkomst van de afdeling Rotterdam van het seizoen 2011-2012. De vraag was een eitje te draaien. Maar ja, bij mij moest het geen simpel eitje worden, maar een paasei. Eerst een ei draaien dat nog wel het in de klauwplaat vast zit. Daarna staafjes gedraaid van iets minder dan 6 mm diameter in licht hout. Die staafjes worden gelijmd in een 6 mm boorgat in mahoniehout. Dat wordt weer gedraaid tot een diameter van iets minder dan 10 mm. Ook worden er staafjes gedraaid met een diameter van iets minder dan 5 mm, voor een boorgat van 5 mm.. Dat “iets” is 0,15 mm als streven, met een maximum van 0,25 mm. Een ver-

deelschijf voor een 10-deling achter de klauwplaat gezet, en de benodigde gaten geboord. Het ei wordt daarna helemaal gedraaid en geschuurd, en in de olie gezet. Ik heb nog een bus olie die ik ooit eens in Duitsland gekocht heb bij Steinert in Olbernaue. Dat geeft een mooi half mat eindresultaat. Een “eierdopje” (OK, een voetje dan) eronder en dan op de foto. (foto 5)

Afgelopen week vroeg een kennis mij om kleine uiltjes te draaien, maatje kraal. Ik begin met het gat van 3 mm. Dat tussen de centers en ronddraaien tot een diameter van 10 mm. Daarna in de klauwplaat (speciale bekken op mijn Supernova-2) en in de vorm draaien. Kennelijk had ik het origineel niet goed opgeslagen in mijn mobiele beeldbewaarpakket (mijn hoofd dus), want de vorm bleek verkeerd. Maar goed, een nieuw stukje hout gepakt, gaatjes geboord, cilindertjes gedraaid, en dan de uiltjes met een lengte van 15 mm. Toen waren ze wel goed, maar te klein om foto's van te maken.

Afgelopen week kwam ik een

bericht tegen in het Duitse houtdraaiersforum dat weer verwees naar een serie fotos van het Forumstreffen in 2011.

<https://picasaweb.google.com/111611523427246285923/3Drechs-lertreffen2829Mai2011Hessen-parkNeuAnspach>.

Daar zijn ruim 150 foto's te zien van die bijeenkomst. Mijn ego is zeer gestreeld door het bijschrift bij een van de foto's. Want op die foto staat volgens mij maar één profi, en dat is die man met de doos in de handen. Die andere is maar een goedwillend amateur-tje.

5

Houtdraaierscongres in Frankrijk

De Franse houtdraaiersvereniging AFTAB houdt elke 3-4 jaar een internationaal meerdaags symposium. Eind augustus wordt deze in Breville in het kader van Houtdagen gehouden. Internationale demonstrateurs zullen hun kunnen laten zien. Voor meer informatie over dit symposium kunt u kijken op <http://www.aftab-asso.com/>.

Jan Hovens

De laatste keer was in oktober 2010 in Villeneuve les Avignon. AFTAB (Association Francaise pour le Tournage d'Art sur Bois) is een vereniging met ca. 350 leden. Ongeveer 20 % hiervan is professioneel draaier. Het symposium kent een sterk internationaal karakter, zowel door de internationale demonstrateurs als door de symposiumbezoekers. I.v.m. de capaciteit van het YMCA gebouw was het aantal deelnemers beperkt tot 150. Naast een 40- tal demonstraties, verdeeld over 4 dagen waren er nog 4 tentoonstellingen ingericht in diverse historische gebouwen. Deze historische gebouwen (een tot stad-

huis verbouwd hotel, een museum, een oude uitkijktoren en een middeleeuwse kapel) vormden een fantastische achtergrond voor de tentoonstellingen. De Franse houtdraaijerij is van een erg hoog niveau. De Fransen weten ook historisch-met modern draaiwerk perfect te verbinden. Van ornament draaiwerk via metaal forceren tot moderne houtkunst, waarbij het draaien zelf slechts een onderdeel uitmaakt, was het scala van werken zeer breed. Opvallend was de perfecte presentatie en uitlichting op de tentoonstellingen. De Nederlandse inbreng was beperkt maar toch succesvol. Deelnemers mochten elk twee werkstukken meebrengen om die gedurende de vier dagen tentoon te stellen op een lange tafel in de hoofdzal van het congres. Daarnaast werd verzocht om een draaiwerkstuk aan te bieden via een zgn. stille veiling. De opbrengst hiervan komt ten goede aan toekomstige symposia. Marcel van Berkel wist een van zijn werken te verkopen. Een doosje van ondergetekende werd op de stille veiling via een

vijftal bidingen voor een leuke prijs verkocht. Het werk van Marcel werd bovendien zeer lovend besproken tijdens de juring van een selectie van de tentoongestelde werken. Een drietal demonstrateurs te weten Malcom Tibbetts, Jaques Vesery en Jerome Blanc bespraken hun persoonlijke keuzes van de tafel met tentoongestelde werken. Chapeau Marcel!! Tijdens de 4 dagen waren er demonstraties van verschillende draaitechnieken maar ook lezingen over vormgeving en presentatie van draaiwerk. Voor elk wat wils! Naast het interessante programma en de fantastische tentoonstellingen is een Frans symposium vooral erg gezellig. Deelnemers en demonstrateurs gebruiken lunch en diner samen met als hoogtepunt het eten op zaterdagavond waar de franse deelnemers uit alle streken van hun land eten en drinken hadden meegebracht. Gedurende deze dagen werden er nieuwe vriendschappen gesmeed en oude verstevigd. Een waarlijk fantastisch symposium, jammer dat het slechts om de 3 jaar plaats vindt.

Zittend draaien

Soms had ik na een aantal uren draaien, staand achter de bank, het gevoel dat ik stalpoten had gekregen. Korter draaien was geen echte optie. Immers het voorwerp dat gedraaid moet worden naar eigen idee of naar een voorbeeld met eigen interpretatie moet op een gegeven moment wel klaar zijn.

Jan van der Meer

In mijn werkplaats staat ook een Festo zaag en freestafel. Daarnaar kijkend kwam ik op het idee om voor het kleine houtdraaiwerk een kleine draaibank aan te schaffen en deze op de Festo tafel te plaatsen. De hoogte van de draaibank op deze tafel is dan zo dat ik zittend op de kruk van 90 cm. hoog goed kan draaien. Wel is het zo dat de kruk af en toe moet worden verplaatst bij het draaien van een voorwerp tussen de centers of ook bij het ijldraaien. Het draaien aan deze kleine bank kan zonder problemen zittend worden gedaan, omdat over het algemeen deze bank gebruikt wordt voor het maken van kleine voor-

werpen. Ik zit hangend op de kruk, waardoor het verplaatsen van de kruk eenvoudig is en gewoon een onderdeel van het draaien is geworden. Ook heb ik een Vivamac DB800 bank op een onderstel staan van beukenhout. De hoogte van de as van deze bank is uiteraard hoger dan de hoogte van de Festo tafel met de kleine bank. Ook bij deze bank zou zittend draaien af en toe zeer prettig zijn. Het antwoord is het gebruik van een hoge kruk. Dan rijst wel de vraag of een kruk met de juiste hoogte te koop is? Jawel! Ik vond een strijkkruk bij de kringloopwinkel bij ons om de hoek. Ik heb deze gekocht voor

€ 2,50. Het voldoet goed bij het draaien tussen de centers en soms ook bij het ijldraaien. Wel is het zo dat de kruk regelmatig verplaatst moet worden. Dat is nadelig, maar wel te doen. Nu ben ik op zoek naar een kruk, die in hoogte te verstellen is, op 5 wielen. Dan kan ik rijdend en draaiend de kruk verplaatsen. Het is dan natuurlijk wel belangrijk dat de vloer voor de beide banken schoon is en voldoende ruimte heeft voor een "rijbaan". Ik heb al een gesprek gehad met mijn kapster en van haar kan ik een dergelijke kruk lenen om uit te proberen. Als het goed werkt, kan ik de kruk overnemen.

DemoDag 28 april 2012

Arie Braspenning

Deze dag werd gehouden op een nieuwe lokatie. Ede, centraal gelegen in ons land. Het ROVC aan de Galvanistraat 13 ontvangt ons deze dag. Bij binnenkomst treffen we meteen één van de leveranciers die altijd op deze dagen aanwezig is. Iets verder kunnen we via de computer inloggen op de website van Radius en nog iets verder treffen we dan de bestuurstafel met de bekende gezichten achter de tafel die ons meteen van onze centen afhelpen en hun loten aan ons slijten. (foto 1)

Foto's: Cok Verhoeven, René Wetzels, Arie Braspenning

De afdeling Arnhem/Nijmegen heeft een prachtige lokatie gevonden waar alles goed tot zijn recht komt: de tentoongestelde stukken, de demonstrateurs, de meegenomen hulpstukken, de leveranciers. Voldoende ruimte om elkaar te ontmoeten onder het genot van een kop kof-

fie of tijdens de lunch. (Foto 2). Aan de oproep om zelfgemaakte hulpstukken en gereedschappen mee te nemen is goed gehoor gegeven. (foto's 3 en 4). De organiserende leden zorgden ervoor dat alles goed was opgesteld en dat er op geregelde tijden uitleg werd gegeven over deze hulp-

middelen, steeds in een goed gevulde zaal. Ook de videopresentatie verzorgd door Cok Verhoeven werd goed bezocht en Gerard (foto 5) had bij zijn uitleg een aandachtig gehoor evenals Evert die 's middags wat torskwerk liet zijn op zijn speciale bank. (foto 6).

Tussendoor kon je kijken bij de verschillende demonstrateurs die gevarieerd werk lieten zien van pennen draaien tot miniatuurwerk (foto's 7 en 8). Ook de tentoongestelde werkstukken van de leden dwongen bewonde-

ring af, of het nu segmentwerk was (foto 9), miniatuurwerk (foto 10) of ander draaiwerk (foto 11) het zag er allemaal even fraai uit. Het was een prima DemoDag met veel variatie, op een goede lokatie. Een dag waar je naast

het bekijken van alle werkstukken en demonstraties ook ruimte had om elkaar te ontmoeten en bij te praten. De afdeling Arnhem/Nijmegen verdient dan ook alle lof voor een geslaagde dag.

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws - Agenda - Mutaties ledenlijst

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelingscontactpersoon (zie pag. 2) waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Afdelingscontactpersoon:

Jaap Boks tel. 0481 372495

Bijeenkomsten in 2012:

15 september, 20 oktober, 17 november. De bijeenkomsten worden gehouden in gebouw "Onder de Toren" te Elst (Gld), van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling De Dommeldraaiers (Schijndel-Den Bosch)

Afdelingscontactpersoon: Arie

Braspenning tel. 0418 513349

a.braspenning@planet.nl

Bijeenkomsten in 2012:

8 september, 20 oktober, 8 december. De bijeenkomsten worden gehouden in Dorpshuis De Geut, Kerkstraat 4a, 5482 EJ Wijbosch, van 09.30 – 12.30 uur.

Afdeling Flevohoutdraaiers

Afdelingscontactpersoon: Taco

van der Kolk tel. 0341 418128

kolkies11@gmail.com

Bijeenkomsten in 2011:

10 september, 29 oktober, 17 december. De bijeenkomsten worden gehouden in de

botenloods van Siep Nijenhuis, Dokweg 26- 28 in Lelystad.

Afdeling Haarlem

Afdelingscontactpersoon: Bas Melis,

tel. 023 5247015 b.melis@online.nl

Bijeenkomsten in 2012: **Elke**

2^e zondag van de maand. De

bijeenkomsten vangen aan om 14.00 uur. Informatie over de locatie is te krijgen bij de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Haarlemmermeer

Afdelingscontactpersoon:

Klaas Dikstaal tel. 020 6592977

Bijeenkomsten in 2012: De bijeenkomsten worden gehouden van 13.00 – 17.00 uur op de locatie: Protestantse Kerk, Havikstraat 5, 1171 DW Badhoevedorp, tel. 020 6593133

Afdeling Limburg

Afdelingscontactpersoon: Jan Hovens

tel. 077 3549717 jhovens@home.nl

Bijeenkomsten in 2012: **neem voor de juiste datum even contact op met Jan.** De bijeenkomsten worden gehouden bij Jan Hovens, Schaapsdijkweg 49 in Venlo.

Afdeling Lochem

Afdelingscontactpersoon:

Hans Langkamp tel. 0547 351881

fam.langkamp@live.nl

Bijeenkomsten in 2012: **29 oktober, 26 november.** De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo

en vangen aan om 19.30 uur.

Afdeling Noord

Afdelingscontactpersoon: Willem

v.d. Schors tel. 0594 213326

wmvdschors@wanadoo.nl

Bijeenkomsten in 2012:

8 september, 10 november. De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie Kerkplein 6 in Grijpskerk en vangen aan om 10.00 uur. Inloop vanaf 9.30 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord

Afdelingscontactpersoon: Aad

Sneeboer tel. 0229 270982

am.sneeboer@quicknet.nl

Bijeenkomsten in 2012: **4 oktober, 20 november.** De bijeenkomsten worden gehouden in het dorps huis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en beginnen om 19.30 uur.

Afdeling Rotterdam

Afdelingscontactpersoon:

Bert Rosbach tel. 010

4184786 a.rosbach@chello.nl

Bijeenkomsten in 2012: **neem voor de juiste datum even contact op met Bert.**

Afdeling Utrecht,

Werkgroep "De Lekstroom"

Afdelingscontactpersoon: Jasper

v.d. Visch tel. 034 6212368

jvdvisch@hetnet.nl

Bijeenkomsten in 2012:

10 oktober, 14 november en

19 december. De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: de Oude School te Lopikerkapel en vangen aan om 13.00 uur.

Afdeling Veluwe

Afdelingscontactpersoon: Bob Kemerink tel. 038 4540540
bob.kemerink@ziggo.nl

Bijeenkomsten in 2012:

8 september , 8 december. De bijeenkomsten worden gehouden in een zaal van de Sionskerk, Asseltseweg 6, 8161 VV Epe.

Afdeling Zeeland

'De Scheldedraaiers'

Afdelingscontactpersoon:

Piet Cevaal 0118-591753

cevaaldep@zeelandnet.nl

Bijeenkomsten in 2012: **elke**

eerste zaterdag van de maand.

De bijeenkomsten worden gehouden in Het Ambachtscentrum, Kattendijksedijk te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Videoapparatuur

Elke afdeling kan gebruik maken van de videoapparatuur van Radius. Daartoe dient men zich van tevoren aan te melden bij de vaste beheerder/bediener van deze apparatuur Cok Verhoeven. Deze videoapparatuur is gratis beschikbaar voor elke afdeling, slechts een kleine vergoeding voor de operateur moet betaald worden. Aanvragen bij Cok Verhoeven: tel. 0252-518878.

Mutaties ledenlijst

1ste kwartaal 2012

Nieuwe leden

A.A.T. Apeldoorn, Bosweg 4, 8191 JM

Wapenveld

A. Bosman, Zeisterweg 18, 3984 NL

Odijk

S.Th.H. Doodeman, Jan v. Goyenstraat

22, 1701 KM Heerhugowaard

H. Harinck, Hollandse Hout 66, 8244

GC Lelystad

J.H. Karreman, Groeneweg 8, 4507 KM

Schoondijke

C.A. Klerk, Dickbosstraat 25, 7814 XN

Emmen

R.A.S. Vermeulen, Molenstraat 21,

7941 AV Meppel

Opzeggingen

G.N. de Graaff, Heidelaan 25, 1406

RL Bussum

R. de Gruyter, Koppelstraat 16,

6953 AN Dieren

A. Hindriks, Bladderswijk O.Z. 68,

7885 TJ Nieuw Dordrecht

E.D. Kruiswijk, Zwedenburg 285,

2591 BE

H.P. van Leeuwen,

Vlagtwedderstraat 89, 9545 TB

Bourtange

W.D. v.d. Oudenalde, Peeberg 57,

4641 LC Ossendrecht

C.W.Thöne, Breestraat 61, 4331 TT

Middelburg

G.E.M. Vereij, Hoofd 1, 3214 AH

Zuidland

J.G.H. v.d. Zwaan, Brinklaan 9, 1261

ER, Blaricum

De Limburgse vrienden van de Belgisch Limburgse afdeling van de Vlaamse Houtdraaiersgilde vieren dit jaar hun 15-jarig bestaan. Vrijdag 17 augustus 2012 : 14:00 – 17:00 uur demo met Jo Winter (D) bekend van ondermeer “ de Mantadoos”, zie www.jowinter.de. Gratis toegang voor alle houtdraaiers, graag inschrijven bij voorzitter Paul Smeets om het aantal bezoekers in te kunnen schatten, liefst via mail : smeets-theunis@telenet.be of 00321172 84 65. Vrijdag 17 augustus 2012 : 18:00 – 19:00 uur opening van de tentoonstelling (voor genodigden). Zaterdag 18 en zondag 19 augustus 2012 : 10:00 – 18:00 uur tentoonstelling in samenwerking met de MadFac , designhogeschool KHLim en permanente demo's van de Limburgse houtdraaiers. Adres : Schouwborg van het stadhuis van Genk, Stadsplein 1 te 3600 Genk. Vanwege verbouwingen aan het stadhuis: ingang aan Dieplaan 2. Parking Stadsplein en station Genk zijn vlakbij gelegen, de zalen zijn rolstoeltoegankelijk. Toeristische tip : zondag ochtend van 08 – 13:00 uur gaat er in Genk de grootste rommelmarkt van Europa door . Combinatietip : op de site C-mine te Winterslag is recent het op steenkoolmijn geïnspireerde belevingsparcours C-Mine EXPEDITIE geopend. Van 10 tot 17:00 uur kan je er van -6 tot +62 meter op expeditie.

Agenda

6 oktober 2012

27 oktober 2012

27 april 2013

ACP vergadering

DemoDag Ede

DemoDag Bergeijk

Bezoek ons in onze nieuwe winkel !

- Een groot, overzichtelijk winkelgedeelte
- Een accessoirafdeling met vele voorbeelden
- Een werkplaats voor cursussen met 10 werkplekken
- Een galerie- en presentatieruimte
- Een kantoor en verpakafdeling

Duitsland, 49744 Groß Hesepe, Meppener Str. 111
www.drechselbedarf-schulte.de

Colofon

Lidmaatschap

De kosten van het lidmaatschap van RADIUS bedragen € 25,- per jaar; voor leden wonende in het buitenland € 27,50 per jaar.

Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk.

- 1 € 25.00 - lid voor het hele jaar plus alle tijdschriften van dat jaar
- 2 € 12.50 - lid na 1 juli met tijdschriften van het tweede halfjaar
- 3 inschrijven na 1 november, lid m.i.v. 1 januari daaropvolgend.

De inschrijf- en administratiekosten bij elk van deze mogelijkheden bedragen Euro 5,-. Men is lid van de vereniging nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten zijn ontvangen. Verzoeken adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministrateur, deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan. Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid tenminste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

ING BIC code: BIC INGBNL2A
ING IBAN code: IBAN L66INGB0000741949

Rabobank BIC code: RABONL2U
Rabobank IBAN code: NL54RAB003963723 17

Bestuur

Voorzitter: Vacant

Secretaris: Aat (A.) Meijboom,
L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen,
tel. 0181 639 728,
e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl

Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,
Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,
tel. 010 418 47 86,
e-mail: a.rosbach@chello.nl

Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.

Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,
J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den
Berg, tel. 0294 253 421,
e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl

Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg, Jasper (J.) van
de Visch en Arie (A.M.) Braspenning.

Redactie

Eindredacteur: Arie (A.M.) Braspenning,
Bloemkeshof 85, 5301 WS Zaltbommel.
Tel. 0418-513349.

E-mail: aktieradius@kpnmail.nl

Redactieleden: Rob Makkink, Jan van der
Meer, Ab Kraaijeveld, Nico Oosthoek, Gerard
Gaasbeek.

Correspondenten: Jan Pranger, Iet Feith

Advertenties

Neem contact op met de redactie.

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op CD of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

KOM NAAR ARNHEM!

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken.

Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd.

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Baptist IJzerwaren en Gereedschappen

is al 26 jaar een begrip in Nederland.

Het begon met de ijzerwaren- en gereedschappen speciaalzaak in het centrum van Arnhem en deze is uitgebreid met **Baptist Gebouwbeslag** en **Baptist voor Houtbewerkers**.

U BENT WELKOM IN ARNHEM

af

Arnhemse Fijnhouthandel
Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel: 026 445 16 44